

Projekt „Podpora udržitelnosti procesu plánování dostupnosti sociálních služeb na území ORP Rokycany“ je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Socio-demografická analýza území SO ORP Rokycany pro potřeby komunitního plánování sociálních služeb

Zpracovatel: Centrum pro komunitní práci západní Čechy
Americká 29
301 38 Plzeň

Plzeň 2012

CKP

Obsah	
Úvod	3
1 Cíle sociodemografické analýzy	3
2 Sběr a zpracování dat	3
3 Obecná charakteristika SO ORP Rokycany	4
4 Vývoj základních statistik v letech 2001 až 2010	7
5 Obyvatelstvo	9
6 Nezaměstnanost	12
7 Kriminalita	13
8 Vzdělání	14
9 Sociální oblast	16
9.1 Senioři a osoby se zdravotním postižením	16
9.2 Děti, mládež a rodiny s dětmi	20
9.3 Ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením	21

Úvod

Tento dokument byl zpracován pro účely popisu aktuální socio-demografické situace na Rokycansku v rámci 2. etapy projektu komunitního plánování sociálních služeb (dále jen KPSS) na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Rokycany (dále jen SO ORP Rokycany). Projekt komunitního plánování sociálních služeb je realizován pro SO ORP Rokycany, který vznikl po reorganizaci státní správy v roce 2003.¹ Socio-demografická analýza je zaměřena na aktualizaci vybraných údajů, které byly zjištěny v rámci 1. etapy KPSS v roce 2006, a obsahuje obecné informace o území, jeho obyvatelstvu a vybraných společenských jevech.

Dokument je součástí souboru dalších analýz (analýza poskytovatelů sociálních služeb, analýza zdrojů systému sociálních služeb, analýza potřeb uživatelů sociálních služeb), které dohromady tvoří celek a představují podstatnou oporu procesu KPSS.

1 Cíle sociodemografické analýzy

Hlavním cílem analýzy je poskytnout aktualizované statistické údaje, které byly zjištěny v rámci 1. etapy projektu a jsou nadále využitelné při procesu KPSS. Analýza je doplněna o nové relevantní informace, které mohou dále rozvíjet směřování celého projektu a podpořit práci všech účastníků procesu KPSS. Dokument mapuje vybrané charakteristiky související se sociálními službami na Rokycansku a je uspořádán tak, aby přehledně a věcně informoval o stávající situaci zkoumaného správního obvodu obce s rozšířenou působností a mohl být tak využit jako podklad pro další proces KPSS.

2 Sběr a zpracování dat

Zdrojem dat socio-demografické analýzy jsou z větší části sekundární data získaná od různých institucí zpracovávající či shromažďující dané údaje. Mezi hlavní poskytovatele a zdroje dat, které jsou využity v tomto dokumentu, patří: Český statistický úřad, Městský úřad Rokycany, Odbor sociální a zdravotní Městského úřadu Rokycany, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Ministerstvo vnitra ČR, Úřad práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Statistická ročenka Plzeňského kraje 2011 atd. Sběr sekundárních dat byl prováděn od června do září 2012, kdy byly extrahovány relevantní informace, a to především

¹ V případě Rokycanska se území správního obvodu shoduje s územím okresu, což je však výjimečné. V rámci této studie bude použito označení Rokycansko jako správní obvod. V některých případech při uvádění statistických údajů může být použit i termín okres.

z elektronických publikací či webových prezentací, které jsou získány prostřednictvím internetových portálů výše zmíněných institucí. Většina využitých sekundárních dat poskytuje informace od roku 2008 do roku 2011. Další data pochází z tištěných publikací získaných na úřadech, v knihovnách, v místních organizacích, apod. Vybraná data prezentujeme pomocí popisných statistik ve formě tabulek či grafů.

Dalším zdrojem informací byla primární data. Konkrétně se jednalo o dotazníkové šetření obcí. Všechny dotazníky byly rozeslány v elektronické i tištěné podobě v průběhu července 2012. Z dotazníků zaslaných starostům všech 68 obcí na území SO ORP Rokycany se jich vrátilo ke zpracování 27.

3 Obecná charakteristika SO ORP Rokycany

Okres Rokycany leží ve východní části Plzeňského kraje a sousedí s okresy Plzeň-sever, Plzeň-jih a Plzeň-město. Svým počtem obyvatel je nejmenší nejen v kraji, ale po okrese Jeseník i v České republice. Hustota osídlení dosahuje 82 obyvatel na 1 km², čímž zaujímá v kraji druhé místo po okrese Plzeň-město.² Rozloha ORP Rokycany činí 575,21 km² (7,6 % rozlohy kraje), počet obyvatel je 47 207 (k 31. 12. 2010). ORP Rokycany zahrnuje 68 obcí, 102 částí obcí a 89 katastrálních území. Z těchto obcí mají šest statut města - Hrádek, Mírošov, Mýto, Radnice, Rokycany a Zbiroh. Nejvýznamnějším sídlem je město Rokycany, které tvoří přirozené centrum ORP. V Rokycanech se soustředí 30 % obyvatel z celého ORP (13 821), většina ekonomických aktivit a občanské vybavenosti v území. Větší polovina (52,5%) obyvatel ORP Rokycany žije ve městech.³ V obrázku č. 1 je zobrazena mapa administrativního rozdělení ORP Rokycany doplněná o rozlohu a počet obyvatel obcí. Nejmenšími obcemi (dle počtu obyvatel) jsou Čilá, která je zároveň nejmenší obcí Plzeňského kraje, Hradiště, dále Vísky a Kařízek. Nejvíce obcí spadá do velikostní kategorie obcí do 199 obyvatel, dále do velikostní kategorie 200 – 499 obyvatel a nejméně do velikostní kategorie 500 – 999 obyvatel.⁴ V tabulce č. 1 uvádíme stav obyvatelstva v jednotlivých obcích v SO ORP Rokycany k 31. 12. 2012.

² Český statistický úřad (Krajská správa ČSÚ v Plzni). Charakteristika okresu Rokycany [online]. Poslední aktualizace 15. 5. 2012 [cit 28. 7. 2012]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_rokycany

³ HÁJEK, J., SVOBODOVÁ, D. a O. DIENSTBIER. Druhá aktualizace územně analytických podkladů pro správní obvod obce s rozšířenou působností Rokycany. Městský úřad Rokycany, 2012 [cit. 28. 7. 2012]. [dokument ve formátu PDF], str. 24 - 26. Dostupné z http://www.rokycany.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=14069&id=866540&query=statistiky&p1=912

⁴ Tamtéž

Tabulka č. 1: Stav obyvatelstva v obcích v SO ORP Rokycany k 31. 12. 2010

Obec	Stav obyvatel	Obec	Stav obyvatel
Rokycany	47 207	Mlečice	289
Bezděkov	113	Mýto	1 490
Břasy	2 203	Němčovice	119
Březina	333	Nevid	173
Bujesily	60	Osek	1 330
Bušovice	530	Ostrovec-Lhotka	104
Cekov	117	Plískov	125
Čilá	22	Podmokly	280
Dobřív	1 213	Příkosice	385
Drahoňův Újezd	134	Přívětice	193
Ejpvovice	632	Radnice	1 745
Hlohovice	340	Raková	211
Holoubkov	1 449	Rokycany	13 821
Hrádek	2 976	Sebečice	63
Hradiště	22	Sirá	119
Hůrky	226	Skomelno	195
Cheznovice	765	Skořice	250
Chlum	52	Smědčice	242
Chomle	66	Strašice	2 426
Kakejcov	85	Svojkovice	402
Kamenec	54	Štítov	63
Kamenný Újezd	682	Těně	253
Kařez	617	Terešov	117
Kařízek	54	Těškov	297
Klabava	441	Trokavec	84
Kladruby	154	Týček	204
Kornatice	161	Újezd u Svatého Kříže	242
Lhota pod Radčem	314	Vejvanov	245
Lhotka u Radnic	69	Veselá	268
Liblín	287	Visky	43
Líšná	165	Volduchy	1 057
Litohlavy	501	Všenice	256
Medový Újezd	228	Zbiroh	2 568
Mešno	94	Zvíkovec	182
Mirošov	2 207		

Zdroj: ČSÚ

Obrázek č. 1: Administrativní rozdělení ORP Rokycany

**ADMINISTRATIVNÍ ROZDĚLENÍ OKRESU ROKYCANY
- STAV K 1.1.2008**

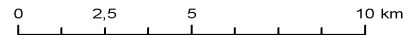
Počet obyvatel v obci

- 50000 a více
- 20000 - 49999
- 10000 - 19999
- 5000 - 9999
- 2000 - 4999
- 1000 - 1999
- 500 - 999
- 200 - 499
- do 199

hranice okresu

hranice obce

NÁZEV MĚSTA
Název městyse
Název ostatních obcí

Správní obvod obce s rozšířenou působností

Průměrný počet obyvatel obce = 688

- Největší:
1. Rokycany = 14 062
 2. Hrádek = 3 019
 3. Zbiroh = 2 601

- Nejmenší:
1. Čilá = 22
 2. Hradiště = 25
 3. Víska = 42

Průměrná rozloha obce (ha) = 846

- Největší:
1. Zbiroh = 3 194
 2. Rokycany = 3 113
 3. Břasy = 2 149

- Nejmenší:
1. Bezděkov = 120
 2. Štítov = 130
 3. Víska = 137

Zdroj: ČSÚ, Krajská správa ČSÚ v Plzni

Na území SO ORP Rokycany působí několik dobrovolných svazků obcí. Jedná se o **Mikroregion Radnicko, Zbirožsko, Mirošovsko a Mikroregion Horní Berounka, povodí Klabavy**.⁵ Většina obcí regionu je zapojena do některého ze zmíněných mikroregionů. Cílem

⁵ **Mikroregion Zbirožsko** vznikl v roce 1998 spojením obcí Kařez, Kařizek, Cekov, Sirá, Lhota pod Radčem, Plískov, Drahoňův Újezd, Ostrovec-Lhotku, Líšnou, Týček a Zbiroh s dalšími částmi obce Chotětínem, Třebnuškou, Přisednicí a Jablečnem. **Mikroregion Radnicko** byl ustanoven v srpnu 1999 spojením měst Radnice a Břasy a obcí Bezděkov, Březina, Bujesily, Čilá, Hlohovice, Hradiště, Chlum, Chomle, Kamenec, Kladruba, Lhotka u Radnic, Liblín, Mlečice, Némčovice, Podmokly, Přivětice, Sebečice, Skomelno, Terešov, Újezd u Svatého Kříže, Vejvanov, Všenice a Zvíkovec. Město Rokycany se připojilo k **mikroregionu Horní Berounka, povodí Klabavy**, který sdružuje Rokycany, Dobřív, Ejpovice, Holoubkov, Hrádek, Cheznovice, Kamenný Újezd, Kornatice, Litohlavy, Medový Újezd, Mýto, Nevid, Příkosice, Raková, Skořice, Strašice, Těně

takových svazků obcí je především využití rozvojového potenciálu daného území, rozvoj členských obcí a vzájemná spolupráce při řešení problémů.

4 Vývoj základních statistik v letech 2001 až 2010

Ve správním obvodu Rokycany jsme za období 2001 až 2010 zaznamenali určité výraznější změny hodnot vybraných statistických ukazatel. Tabulka č. 2 ukazuje vybrané statistiky v letech 2001, 2005, 2006, 2009 a 2010. Vzrostla hustota zalidnění správního obvodu (79,6 až 82,1). Co se týká přírůstku / úbytku obyvatel, v roce 2011 byl zaznamenán největší celkový úbytek obyvatel (-151). Pro komunitní plánování jsou zajímavé především statistiky o průměrném věku žen a mužů, který se ve sledovaném období zvýšil přibližně o dva roky (u žen ze 41,2 let na 43 let, u mužů z 38,3 let na 40,3 let). Další zajímavou informací je procentuální podíl obyvatel ve věku 65 a více let, který se zvýšil z 15,4% na 16,7%, a index stáří, jehož hodnota stoupla přibližně o 21 (tzn. počet osob ve věku 65 let a více let se zvýšil z 99,1 na 120,9 osob na 100 dětí ve věku 0 – 14 let). Tato informace nám v podstatě říká, že roste počet osob v seniorském věku (stárnutí populace) a zároveň se rodí méně dětí.

Tabulka č. 2: Vybrané ukazatele za správní obvod Rokycany v letech 2001 až 2010

UKAZATEL	SO ORP Rokycany				
	2001	2005	2006	2009	2010
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	79,6	79,7	80,2	82,3	82,1
OBYVATELSTVO					
Počet obyvatel (k 31. 12.)	45 758	45 823	46 117	47 358	47 207
Živě narození	386	399	431	474	478
Zemřelí celkem	568	516	556	538	567
Přirozený přírůstek obyvatel (narození - zemřelí)	-182	-117	-125	-64	-89
Přistěhovalí	666	832	1 045	1 014	867
Vystěhovalí	510	599	626	933	929
Přírůstek obyvatel stěhováním (přistěhovalí - vystěhovalí)	156	233	419	81	-62
Celkový přírůstek (úbytek) obyvatel	-26	116	294	17	-151
Sňatky	225	212	240	233	233
Rozvody	120	148	126	144	149
Potraty	233	209	189	187	191
Průměrný věk mužů (roky)	38,3	39,7	39,8	40,2	40,3
Průměrný věk žen (roky)	41,2	42,3	42,4	42,8	43,0
Podíl obyvatel ve věku 65 a více let (%)	15,4	15,8	15,8	16,3	16,7
Index stáří (počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0 - 14 let)	99,1	112,0	113,6	120,3	120,9
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	1 704	1 712	1 424	2 146	2 081
Volná pracovní místa	105	146	306	105	132
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	16,2	11,7	4,7	20,4	15,8
Míra nezaměstnanosti (%)	7,30	6,83	5,73	9,02	8,35

Zdroj: ČSÚ

Pokud se podíváme na vizualizaci vývoje počtu obyvatel v SO ORP Rokycany (graf č. 1) od roku 2002 do roku 2011, vidíme, že výrazný nárůst nebyl zaznamenán.

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel v okrese Rokycany v letech 2002 až 2011

Zdroj: ČSÚ, MPSV, PČR⁶

⁶ <http://www.odhadonline.cz/statistika-kriminalita-nezamestnanost-prumerna-mzda-nemoci-obec-rokycany-okr-rokycany/#obecne>

5 Obyvatelstvo

Ze statistik týkajících se obyvatelstva prezentujeme především ty informace, které se týkají věkové struktury. V tabulce č. 3 jsou uvedeny počty obyvatel podle pětiletých věkových skupin. Nejpočetnější skupinou je kategorie 35 až 39 let, a to jak na Rokycansku, tak v Plzeňském kraji. V kategorii 65 a více let je na Rokycansku 8 250 obyvatel (17,3%), což je mírně vyšší počet osob ve srovnání s počtem osob tohoto věku v Plzeňském kraji (95 476; 16,7%).

Tabulka č. 3: Počet obyvatel podle pětiletých věkových skupin v ORP Rokycany k 31. 12. 2011

	Kraj celkem	Rokycany
Celkem	571 709	47 613
v tom ve věku:		
0	5 588	456
1 - 4	25 703	2 024
5 - 9	26 595	2 150
10 - 14	24 027	2 030
15 - 19	28 466	2 446
20 - 24	35 819	3 028
25 - 29	39 285	3 229
30 - 34	45 433	3 670
35 - 39	50 013	4 114
40 - 44	38 359	3 255
45 - 49	38 182	3 126
50 - 54	35 809	2 970
55 - 59	42 128	3 473
60 - 64	40 826	3 392
65 - 69	33 559	2 916
70 - 74	22 718	1 881
75 - 79	17 616	1 513
80 - 84	13 270	1 178
85 - 89	6 459	579
90 - 94	1 589	160
95 a více	265	23
0 - 14	81 913	6 660
15 - 64	394 320	32 703
65 a více	95 476	8 250

Zdroj: ČSÚ

V tabulce č. 4 jsme se zaměřili na srovnání průměrného věku v jednotlivých obcích na Rokycansku. Ze srovnání vyplývá, že průměrný věk obyvatel na Rokycansku je 41,8 let. Výraznější odchylku od tohoto průměru vykazuje několik obcí. Na jedné straně jsou to obce, kde je věkový průměr obyvatel vyšší minimálně o 13,1 let. Jedná se především o obce Cílá, Hradiště a Liblín, kde dosahuje průměrný věk obyvatel 59,9 let, 56, 2 let a 54,9 let. Na druhé straně jsou to potom obce, kde je naopak věkový průměr přibližně o 6 let nižší (Němčovice, Smědčice, Visky).

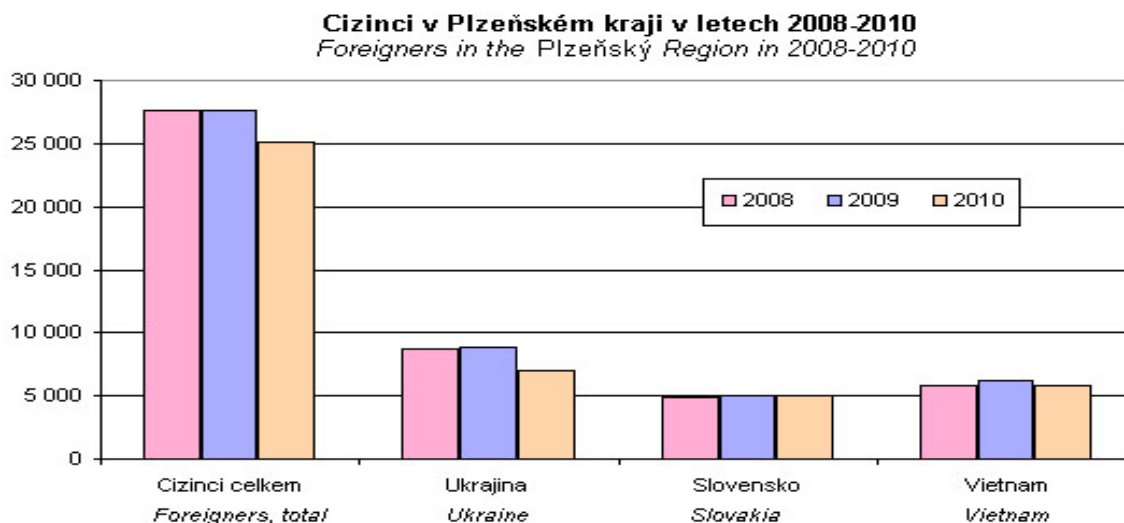
Tabulka č. 4: Průměrný věk v obcích v SO ORP Rokycany k 31. 12. 2010

Obec	Průměrný věk žijících celkem	Obec	Průměrný věk žijících celkem
Rokycany	41,6	Mlečice	42,7
Bezděkov	39,9	Mýto	42,1
Břasy	42,5	Němčovice	35,7
Březina	42,5	Nevid	40,5
Bujesily	48,3	Osek	39,1
Bušovice	42,2	Ostrovec-Lhotka	44,0
Cekov	41,3	Plískov	45,6
Čilá	59,9	Podmokly	41,3
Dobřív	41,5	Příkosice	40,6
Drah. Újezd	43,8	Přivětice	44,2
Ejповice	38,6	Radnice	41,6
Hlohovice	44,2	Raková	38,9
Holoubkov	41,2	Rokycany	41,6
Hrádek	41,5	Sebečice	53,1
Hradiště	56,2	Sirá	39,7
Hůrky	43,3	Skomelno	43,7
Cheznovice	41,1	Skořice	41,4
Chlum	47,3	Smědčice	35,9
Chomle	47,9	Strašice	39,5
Kakejcov	41,7	Svojkovice	41,1
Kamenec	39,2	Štítov	39,2
Kamen. Újezd	41,8	Těně	42,3
Kařez	41,3	Terešov	45,6
Kařízek	39,7	Těškov	42,9
Klabava	44,8	Trokavec	45,9
Kladruby	44,3	Týček	44,0
Kornatice	39,7	Újezd u Svatého Kříže	43,5
Lh. p. Radčem	38,1	Vežvanov	40,5
Lh. u Radnic	43,1	Veselá	37,3
Liblín	54,9	Visky	35,1
Líšná	42,4	Volduchy	42,0
Litohlavy	42,4	Všenice	40,4
Medový Újezd	46,1	Zbiroh	40,0
Mešno	40,2	Zvíkovec	39,6
Mirošov	44,7		

Zdroj: ČSÚ

V otázce **národnostního složení obyvatelstva** nejprve prezentujeme informace za celý plzeňský kraj. Graf č. 2 ukazuje, že v roce 2010 se snížil celkový počet cizinců na území kraje. Co se týká konkrétních národností, tak se snížil výrazně počet osob ukrajinské národnosti, mírně se snížil počet osob vietnamské národnosti a počet osob slovenské národnosti zůstal stejný.

Graf č. 2: Podíl cizinců v Plzeňském kraji v letech 2008 až 2010

Zdroj: ČSÚ

Pokud se podíváme na meziokresní srovnání národnostního složení obyvatel (tabulka č. 5), nejpočetnější národnostní skupinou byly na Rokycansku v roce 2009 osoby ukrajinské národnosti (832). Nejméně početnou skupinou byly naopak osoby polské a ruské národnosti (38 a 35).

Tabulka č. 5: Cizinci podle okresů k 31. 12. 2009

	Cizinci celkem	ženy	občané země EU	z toho				
				státní občanství				
				Ukrajina	Slovensko	Vietnam	Polsko	Rusko
Plzeňský kraj	27 562	11 176	9 489	8 886	5 053	6 257	659	307
okres Domažlice	2 144	912	903	302	439	808	26	27
Klatovy	2 509	981	1 078	571	485	557	63	20
Plzeň-jih	2 241	763	1 222	574	372	306	45	13
Plzeň-město	13 801	5 718	3 695	5 690	2 360	2 549	363	170
Plzeň-sever	1 481	704	722	476	436	166	70	7
Rokycany	1 950	726	654	832	337	206	38	35
Tachov	3 436	1 372	1 215	441	624	1 665	54	35

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie MVČR

Nejpočetnější národnostní skupinou v Rokycanech v roce 2011 (jinou než českou) jsou obyvatelé, kteří se hlásí ke slovenské a romské národnosti. Konkrétní procentuální složení je: Česká: 94.56%, Moravská: 0.13%, Slezská: 0.01%, **Slovenská: 1.67%**, **Romská: 1.23%**, Polská: 0.08%, Německá: 0.10%, Ruská: 0.07%, Ukrajinská: 0.23%, Vietnamská: 0.03%, Ostatní: 0.44%, Nežjištěno: 1.44%.⁷

⁷ <http://www.odhadonline.cz/statistika-kriminalita-nezamestnanost-prumerna-mzda-nemoci-obec-rokycany-okr-rokycany/#obecne>

6 Nezaměstnanost

V rámci statistik referujících o ekonomické situaci Rokycanska se zaměřujeme především na nezaměstnanost. Z tabulky č. 6 je patrné, že se v roce 2010 snížil celkový počet uchazečů o zaměstnání o 65 osob oproti roku 2009. Snížil se také počet uchazečů se zdravotním postižením. V tabulce č. 6 prezentujeme dále strukturu uchazečů o zaměstnání podle věku. Pokud srovnáme vývoj uchazečů o zaměstnání z hlediska věku v roce 2009 a 2010, vidíme, že se výrazně snížil počet uchazečů ve věkové kategorii 20 – 24 let (- 30), 30 – 34 let (- 50) a 50 – 54 let (- 34). Naopak zvýšený zájem byl evidován v kategorii 35 – 39 let (+ 11), 40 – 44 let (+ 14), 45 – 49 let (+ 10), 55 -59 let (+ 6) a 60 a více let (+ 11).

Tabulka č. 6: Uchazeči o zaměstnání na území SO ORP Rokycany za roky 2009 a 2010

		2009	2010
Uchazeči o zaměstnání		2 146	2 081
Uchazeči se zdravotním postižením		346	319
Uchazeči na 1 volné místo		20,4	15,8
struktura uchazečů podle věku	Mladiství	23	.
	do 19 let	105	108
	20 - 24 let	297	267
	25 - 29 let	211	205
	30 - 34 let	276	226
	35 - 39 let	229	240
	40 - 44 let	206	220
	45 - 49 let	204	214
	50 - 54 let	296	262
	55 - 59 let	271	277
	60 a více let	51	62

Zdroj: MPSV ČR

Poznámky: [1] míra nezaměstnanosti je počítána na počet ekonomicky aktivních podle SLDB k 1.3.2001

V tabulce č. 7 se zaměřujeme na strukturu uchazečů o zaměstnání podle vzdělání. Nejvíce uchazečů má základní vzdělání (590 a 528), nebo střední odborné vzdělání s výučním listem (897 a 885). Nejvýraznější nárůst počtu uchazečů o zaměstnání byl zaznamenán u absolventů (+ 26) a u osob s úplným středním odborným vzděláním s maturitou (+ 16). Naopak výrazné snížení počtu uchazečů o zaměstnání můžeme pozorovat u osob se základním vzděláním (- 62).

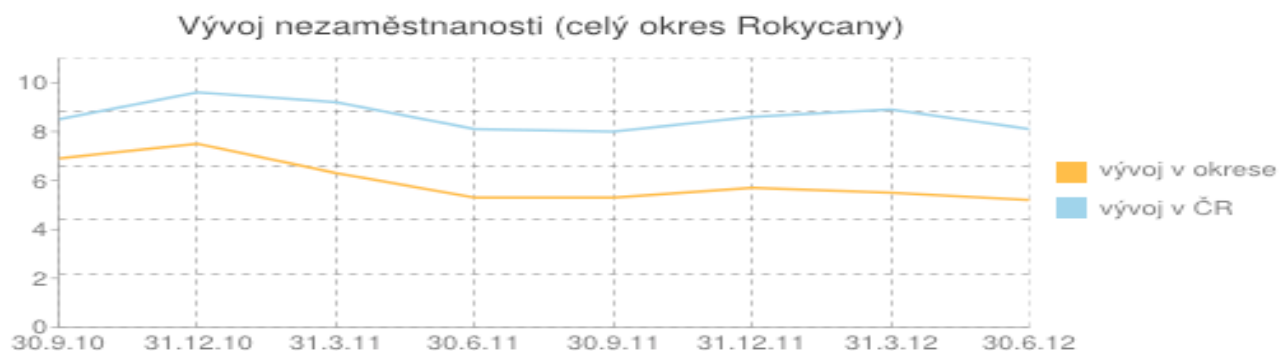
Tabulka č. 7: Uchazeči o zaměstnání na území SO ORP Rokycany za roky 2009 a 2010

		2009	2010
struktura uchazečů podle vzdělání	Bez vzdělání	1	1
	Neúplné základní vzdělání	28	28
	Základní vzdělání	590	528
	Nižší střední vzdělání	2	1
	Nižší střední odborné vzdělání	39	38
	Střední odborné vzdělání s výučním listem	897	885
	Střední nebo střední odborné vzdělání bez maturity i výučního listu	21	15
	Úplné střední všeobecné vzdělání	52	35
	Úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou	119	135
	Úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení)	322	317
	Vysokoškolské vzdělání	51	65
	Doktorské vzdělání	2	1
	absolventi škol	81	107

Zdroj: MPSV ČR

Pokud se podíváme na srovnání vývoje nezaměstnanosti na Rokycansku a v České republice od roku 2010 do poloviny roku 2012, vidíme (graf č. 3), že v letošním roce má na Rokycansku nezaměstnanost mírnější průběh oproti celorepublikovému srovnání.

Graf č. 3: Vývoj nezaměstnanosti v okrese Rokycany od 30. 9 2010 do 30. 6. 2012

Zdroj: ČSÚ, MPSV, PČR⁸

7 Kriminalita

V otázce kriminality jsme se nejprve zaměřili na meziokresní srovnání zjištěných (tabulka č. 8) a objasněných (tabulka č. 9) trestných činů. Z tohoto srovnání je patrné, že největší rozdíl mezi zjištěnou a objasněnou trestnou činností je zaznamenán u obecné kriminality.

⁸ <http://www.odhadonline.cz/statistika-kriminalita-nezamestnanost-prumerna-mzda-nemoci-obec-rokycany-okr-rokycany/#obecne>

Tabulka č. 8: Kriminalita - zjištěné trestné činy za rok 2010

	Kriminalita celkem	Obecná kriminalita	Hospodářská kriminalita	Loupeže	Vloupání do bytů a rodinných domů	Znásilnění	Vraždy
Česká republika	313 387	249 038	28 371	4 019	10 091	586	173
Plzeňský kraj	13 843	10 566	1 180	246	420	29	12
Domažlice	1 031	687	134	10	27	5	2
Klatovy	1 621	1 158	193	36	46	-	2
Plzeň-město	6 775	5 399	538	164	239	17	7
Plzeň-jih	1 029	795	86	7	24	-	1
Plzeň-sever	1 338	988	70	9	36	2	-
Rokycany	876	649	67	7	22	2	-
Tachov	1 173	890	92	13	26	3	-

Zdroj: ČSÚ, Policejní prezidium ČR

Tabulka č. 9: Kriminalita - objasněné trestné činy za rok 2010

	Kriminalita celkem	Obecná kriminalita	Hospodářská kriminalita	Loupeže	Vloupání do bytů a rodinných domů	Znásilnění	Vraždy
Česká republika	117 685	71 629	13 382	1 900	2 200	437	156
Plzeňský kraj	6 436	3 704	722	97	88	20	11
Domažlice	711	390	116	7	10	5	2
Klatovy	923	499	160	19	10	-	2
Plzeň-město	2 344	1 365	201	53	38	10	7
Plzeň-jih	518	297	75	3	8	-	-
Plzeň-sever	712	382	53	3	8	1	-
Rokycany	506	307	44	6	4	1	-
Tachov	722	464	73	6	10	3	-

Zdroj: ČSÚ, Policejní prezidium ČR

8 Vzdělání

V oblasti vzdělávání jsme se zaměřili na vývoj počtu tříd v mateřských a základních školách v SO ORP Rokycany a na kapacitu těchto zařízení. V rámci mateřských škol na Rokycansku se zvýšil počet tříd o 7 a počet žáků o 184. V rámci základních škol je naopak evidováno snížení počtu tříd o 15 a počet žáků o 274 (viz tabulka č. 10).

Tabulka č. 10: Základní a mateřské školy na území SO ORP Rokycany

	Školní rok			
	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Mateřská škola				
třídy	20	20	20	20
děti	55	55	58	62
	1 226	1 280	1 308	1 410
Základní školy				
třídy	20	20	20	20
žáci	184	179	174	169
	3 651	3 550	3 427	3 377

Zdroj: ČSÚ

Dále jsme se zaměřili na evidenci počtu dětí s postižením v mateřských a základních školách v Rokycanech. V tabulce č. 11 vidíme, že k 30.9.2011 byly nejvíce mezi dětmi

s postižením zastoupeny děti s vývojovými poruchovými chování. Tabulka č. 12 zároveň přináší informace o kapacitě a počtech dětí v rokycanských školkách a školách k 30.9.2011.

Tabulka č. 11: Počet dětí ve speciálních třídách podle druhu postižení v mateřských a základních školách v Rokycanech k 30. 9. 2011

zařízení	druh postižení							
	mentální postižení	vady řeči	souběžné postižení s více vadami	autismus	s vývojovými poruchami učení	s vývojovými poruchami chování	zrakově postižení	Individuálně integrované děti se zdravotním postižením
MŠ Školní	3	9	3	3	–	–	–	3
ZŠ ulice Míru	–	–	–	–	9	–	–	–
ZŠ Jižní předměstí	4	10	–	–	44	9	2	–

Zdroj: Odbor školství a kultury, město Rokycany

Tabulka č. 12: Kapacita a počet dětí mateřských a základních škol v Rokycanech k 30. 9. 2011

zařízení	kapacita	počet dětí
MŠ Školní	239	222
MŠ U Saské brány	220	220
ZŠ ulice Míru (1)	950	196
ZŠ Jižní předměstí	831	758
ZŠ T.G.Masaryka	–	390

Zdroj: Odbor školství a kultury, město Rokycany

Poznámka: (1) k 1.9.2012 bude kapacita snížena na 600

V neposlední řadě jsme zjišťovali úvazky asistentů pedagoga v mateřských a základních školách v Rokycanech za rok 2011. Z tabulky č. 13 vyplývá, že nejvíce asistentů pedagoga působí v ZŠ Jižní předměstí, kam dochází také nejvíce dětí (758) a kde je také nejvíce dětí s postižením (69).

Tabulka č. 13: Úvazek asistenta pedagoga v mateřských a základních školách v Rokycanech za rok 2011

zařízení	úvazek	úvazek do data
MŠ Školní	3,25	31.8.2013
MŠ U Saské brány	0	–
ZŠ ulice Míru	0,815	30.6.2013
ZŠ T.G.Masaryka	0	–
ZŠ Jižní předměstí	4	31.8.2012

Zdroj: Odbor školství a kultury, město Rokycany

9 Sociální oblast

9.1 Senioři a osoby se zdravotním postižením

Z dotazníkového šetření obcí byl zjištěn odhad počtu osob s postižením a seniorů se sníženou soběstačností v jednotlivých obcích. Z 27 dotazníků provedlo odhad 18 starostů. V průměru je v každé obci na Rokycansku 5 seniorů se sníženou soběstačností a 2 osoby s postižením. Co se týká počtu osob pečujících o zdravotně postiženého člena rodiny či seniora se sníženou soběstačností, připadají na každou obec na Rokycansku v průměru 2 osoby.

V rámci oblasti péče o seniory jsme se zaměřili na zmapování přehledu příjemců důchodu. V tabulce č. 14 je uveden přehled příjemců důchodu na Rokycansku a v Plzeňském kraji. V tabulce prezentujeme typ důchodu a jeho průměrnou měsíční výši.

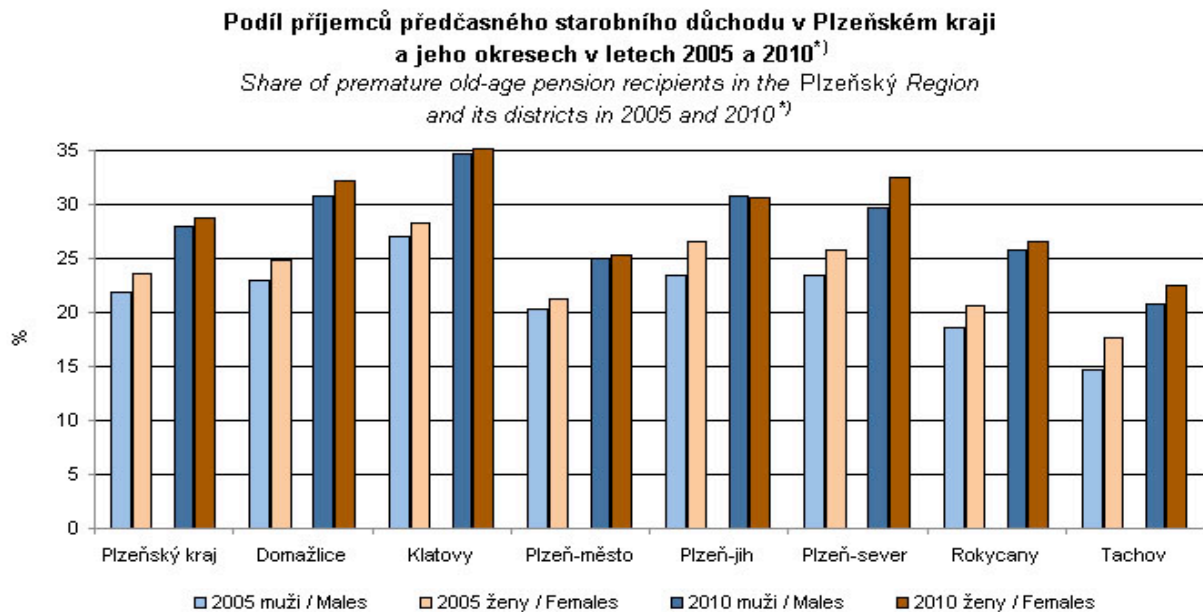
Tabulka č. 14: Příjemci důchodů a průměrné výše důchodů podle okresů v prosinci 2010

Kraj, okres	v tom důchody						
	Důchody celkem	starobní	starobní poměrné	invalidní prvního stupně	invalidní druhého stupně	invalidní třetího stupně	vdovské
Příjemci důchodů							
Plzeňský kraj	155 168	90 582	96	13 806	2 980	8 148	31 835
Rokycany	13 395	7 775	6	1 182	216	693	2 840
Průměrná měsíční výše důchodu (v Kč bez součástí)							
Plzeňský kraj	9 882	10 075	5 557	9 701	6 724	6 043	10 684
Rokycany	9 841	10 045	5 282	9 668	6 527	6 089	10 516

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení, Statistická ročenka Plzeňského kraje 2011

V grafu č. 4 je uvedeno srovnání podílu příjemců předčasného starobního důchodu podle pohlaví v Plzeňském kraji a jeho okresech v letech 2005 a 2010. Z grafu je patrné, že za 5 let se podíl příjemců předčasného starobního důchodu ve všech okresech zvýšil přibližně o 5%. Na Rokycansku se více zvýšil počet příjemců mezi muži, a to z 19% na 26%.

Graf č. 4: Srovnání podílu příjemců předčasného starobního důchodu v Plzeňském kraji a jeho okresech v letech 2005 a 2010

^{*)} podíl na celkovém počtu příjemců starobního důchodu (bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem)

^{*)} The share in the total number of old-age pension recipients (excluding simultaneously drawn widow's or widower's pensions).

Zdroj: ČSÚ

Osoby, které jsou především z důvodu nepříznivého zdravotního stavu závislé na pomoci jiné osoby, mají dle zákona o sociálních službách nárok na **příspěvek na péči (PnP)**, jehož výše je odvozována dle stupně závislosti na pomoci. Příspěvek je určen zejména k zajištění sociální péče příjemci příspěvku, a to pomocí sociální služby nebo rodinným příslušníkem či jiné osoby. Příspěvek je přiznáván nebo jeho výše je měněna na základě místního šetření a posouzení posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení. V tabulce č. 15 uvádíme počet přiznaných příspěvků na péči od roku 2008 do roku 2011 v SO ORP Rokycany.

Tabulka č. 15: Přiznání příspěvků na péči (PnP) za roky 2008 až 2011

	2008	2009	2010	2011
Počet rozhodnutí				
I. stupně	491	475	504	436
II. stupně	408	397	401	399
III. stupně	230	261	274	279
IV. Stupně	168	191	190	203
Rozhodnutí celkem	1 297 (1)	1324 (2)	1369 (3)	1369 (4)

Zdroj: Vyhodnocení kontrolní činnosti odboru sociálního a zdravotního, Rokycany

Poznámka:

- (1) včetně 445 v pobytových zařízeních
- (2) včetně 468 v pobytových zařízeních
- (3) včetně 479 v pobytových zařízeních
- (4) včetně 478 v pobytových zařízeních

Tabulka č. 16 uvádí počet příspěvků na péči v roce 2011 za Rokycany. Z tabulek č. 24 a 23 je patrné, že o něco více jak tři čtvrtiny příjemců příspěvků na péči z celkového počtu příspěvků na péči pocházejí z měst a obcí mimo Rokycany.

Tabulka č. 16: Přiznané příspěvky na péči (PnP) za Rokycany za rok 2011

stupeň	I	II	III	IV	celkem
počet	123	86	58	33	300

Zdroj: Městský úřad Rokycany

Příspěvky pro zdravotně postižené občany jsou vypláceny na základě zákona č. 100/1988Sb. podle prováděcí vyhlášky č. 182/1991, ve znění pozdějších předpisů. V tabulce č. 17 prezentujeme počet příspěvků pro zdravotně postižené občany. Z tabulky vyplývá, že nejčastěji poskytovaným příspěvkem je příspěvek na provoz motorového vozidla. Celkový počet poskytnutých příspěvků pro zdravotně postižené osoby se v jednotlivých letech výrazně nemění.

Tabulka č. 17: Počet příspěvků pro zdravotně postižené občany za roky 2008-2011

Druh příspěvku	Počet příjemců			
	2008	2009	2010	2011
na zakoupení a úpravu motorového vozidla	36	30	29	18
na úpravu bytu	7	12	7	8
na opatření zvláštních pomůcek	29	42	38	63
na provoz motorového vozidla	1 201	1 166	1 245	1 259
na individuální dopravu	30	35	35	35
na krmivo pro vodícího psa a na bezbariérový byt	2	3	2	3
Celkem příspěvků dle 182/91 Sb.	1 307	1 288	1 357	1 386

Zdroj: Vyhodnocení kontrolní činnosti odboru sociálního a zdravotního, Rokycany

Osobám starším než jeden rok s těžkým zdravotním postižením, které podstatně omezuje jejich pohybovou nebo orientační schopnost, se podle druhu a stupně postižení poskytují **mimořádné výhody I. (průkaz TP), II. (průkaz ZTP) nebo III. stupně (průkaz ZTP/P)**. Přiznání mimořádných výhod pro zdravotně postižené vychází z posouzení posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení. V tabulce č. 18 prezentujeme

počty držitelů průkazek mimořádných výhod pro zdravotně postižené občany v okrese Rokycany od roku 2009 do roku 2011. Z tabulky vyplývá, že výrazně méně držitelů průkazů je mezi osobami do 18 let a nejčastějším průkazem je průkaz ZTP.

Tabulka č. 18: Počty držitelů průkazek mimořádných výhod pro zdravotně postižené v okrese Rokycany za rok 2009 až 2011

průkazka	Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011	
	Z toho Nad 18 let	Z toho Do 18 let	Z toho Nad 18 let	Z toho Do 18 let	Z toho Nad 18 let	Z toho Do 18 let
TP	346	0	410	0	288	76
ZTP	1296	17	1417	5	1410	77
ZTP/P	376	43	447	32	457	78

Zdroj: Městský úřad Rokycany

Pozn.: Jedná se o počty průkazek vydaných v uváděném roce. Nárůst průkazek dětí do 18 let v roce 2011 byl způsoben tím, že v tomto roce docházelo k výměně průkazek, kterým skončila desetiletá platnost.

Tabulka č. 19 zachycuje počty přiznaných mimořádných výhod pro osoby se zdravotním postižením v letech 2008-2011. Celkový počet rozhodnutí v jednotlivých letech se příliš nemění, vyjma roku 2010.

Tabulka č. 19: Přiznání mimořádných výhod pro zdravotně postižené za roky 2008 až 2011

	2008	2009	2010	2011
	Počet rozhodnutí			
I. stupně	73	51	77	35
II. stupně	214	197	318	216
III. stupně	65	53	53	58
Zamítnuto	102	90	142	89
Rozhodnutí celkem	454	391	590	448

Zdroj: Vyhodnocení kontrolní činnosti odboru sociálního a zdravotního, Rokycany

V tabulce č. 20 uvádíme srovnání počtu držitelů průkazů zdravotně postižených na Rokycansku a v Plzeňském kraji.

Tabulka č. 20: Držitelé průkazů zdravotně postižených podle okresů k 31. 12. 2010

Kraj, okres	Držitelé průkazů		v tom osoby	
	celkem	těžce postižené	zvláště těžce postižené	zvláště těžce postižené s nutností průvodce

	celkem	z toho do 18 let	celkem	z toho do 18 let	celkem	z toho do 18 let	celkem	z toho do 18 let
Plzeňský kraj	25 155	932	3 951	34	16 059	281	5 145	617
Rokycany	2 274	37	410	-	1 417	5	447	32

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Statistická ročenka Plzeňského kraje 2011

Zejména pro osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu vřku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a jejich situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby, by měly být určeny nájemní byty v domech s pečovatelskou službou, jejichž zřizovateli jsou obce a města. V tabulce č. 21 je uveden počet domů s pečovatelskou službou v obcích na Rokycansku za rok 2006 a 2010. Z tabulky je patrné, že počet domů s pečovatelskou službou se nezměnil a počet bytů s pečovatelskou službou se snížil o jeden.

Tabulka č. 21: Domy s pečovatelskou službou SO ORP Rokycany v roce 2006 a 2010

	2006		2010	
	Domy s pečovatelskou službou	Počet bytů v domech s pečovatelskou službou	Domy s pečovatelskou službou	Počet bytů v domech s pečovatelskou službou
SO ORP - Rokycany	9	252	9	251
obec				
Břasy	2	66	2	66
Holoubkov	1	13	1	13
Hrádek	1	24	1	24
Mýto	1	18	1	18
Radnice	2	32	2	32
Rokycany	1	77	1	76
Zbiroh	1	22	1	22

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a terénní šetření ČSÚ, Statistická ročenka Plzeňského kraje 2011

9.2 Děti, mládež a rodiny s dětmi

Podkladem ke zmapování celkového objemu sociální potřeby dětí a mládeže, tedy zjištění počtu evidovaných dětí a mladých lidí ohrožených sociálním vyloučením, jsou informace získané z úseku sociálně-právní ochrany dětí Odboru sociálního a zdravotního MÚ Rokycany. V tabulce č. 22 je uveden počet dětí přijatých do ústavní výchovy a počet dětí, kterým byla ústavní výchova ukončena, v letech 2008 - 2011.

Tabulka č. 22: Počet dětí umístěných v ústavní výchově

	2008	2009	2010	2011
přijetí do ústavní výchovy	6	8	4	1
ukončení ústavní výchovy	4	7	8	10

Celkem	26	30	26	17
---------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Zdroj: Vyhodnocení kontrolní činnosti odboru sociálního a zdravotního, Rokycany

Za rok 2010 je k dispozici podrobnější statistika činnosti orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále jen OSPOD). V tabulce č. 23 je uveden přehled činnosti prováděné na úseku sociálně-právní ochrany dětí. V tabulce č. 24 je uveden přehled činnosti kurátora mladistvých za rok 2010.

Tabulka č. 23: Činnosti prováděné na úseku sociálně-právní ochrany dětí (včetně činností kurátora pro mládež) za rok 2010.

OSPOD ustanoven opatrovníkem	352
Počet zástupců nezletilých v soudních řízeních	625
Počet šetření prováděných pro potřeby soudu	526
Počet pohovorů s dětmi pro potřeby soudu	73
Počet dětí v ústavní či ochranné výchově	25
Počet návštěv dětí v ústavní výchově a jejich rodičů	176
Nařízení ústavní výchovy soudem (prodloužení)	1
Stanovení nezájmu rodičů	2
Zrušení ústavní výchovy	0
Počet rodin s pěstounskou péčí	36
Počet žadatelů o osvojení	8
Soudní dohled – počet k 31. 12. 2010	39
Dohled obce – počet k 31. 12. 2010	0
Počet případů domácího násilí řešeného OSPOD	2
Schválení návrhu na předběžné opatření dle 76a	4

Zdroj: Vyhodnocení kontrolní činnosti odboru sociálního a zdravotního, Rokycany

Tabulka č. 24: Přehled činnosti kurátora mladistvých za rok 2010

Přestupkové řízení s mladistvými	14
Počet posudků mladistvých předaných PČR	72
Hlavní líčení v trestních věcech	45
Přípravné řízení u PČR	25
Pohovory s dětmi a rodiči	148
Šetření poměrů dítěte kurátorem pro mládež	44

Zdroj: Vyhodnocení kontrolní činnosti odboru sociálního a zdravotního, Rokycany

9.3 Ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením

Osoby ohrožené sociálním vyloučením jsou osoby mimo běžný život společnosti, které nemají možnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace⁹. Péči o občany žijící mimo majoritní společnost zajišťuje kurátor pro dospělé, který jim poskytuje sociální

⁹ Sociální vyloučení definuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

poradenství k překonání obtížných životních poměrů a pomáhá jim řešit sociální důsledky společenského vyloučení.

Osobám s nedostatečnými příjmy je, jako opatření napomáhající řešení některých nárazových životních situací, poskytována pomoc v hmotné nouzi. Jedná se o příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádnou okamžitou pomoc. V tabulce č. 25 je uveden počet příspěvků v hmotné nouzi podle druhu za rok 2008 až 2011. V roce 2009 o příspěvek z důvodu živelné pohromy nikdo nepožádal.

Tabulka č. 25: Počet příspěvků hmotné nouze za roky 2008-2011 (vždy k 31.12.)

Druh příspěvku hmotné nouze	Počet příspěvků			
	2008	2009	2010	2011
Příspěvek na živobytí	1 635	4 003	6 188	5 320
Doplatek na bydlení	194	205	497	395
Mimořádné okamžité příspěvky (MOP)				
vážná újma	2	26	10	7
pohroma	2	0	1	1
jednorázový výdaj	97	283	224	272
základní vybavení	33	84	39	53
sociální vyloučení	67	76	38	45
Celkem příspěvků HN	2 030	4 777	6 997	6 093

Zdroj: Vyhodnocení kontrolní činnosti odboru sociálního a zdravotního, Rokycany

Celkový počet příspěvků hmotné nouze od roku 2008 do roku 2010 výrazně rostl, v roce 2011 byl zaznamenán pokles celkového počtu příspěvků. Výrazně nejčastěji poskytovaným příspěvkem je příspěvek na živobytí.

Od 1. 1. 2009, kdy vstoupila v platnost novela zákona o pomoci v hmotné nouzi, je možné vyplácet klientům z Rokycanska, u kterých poskytování příspěvku na živobytí neplní zákonem daný účel, část dávky ve formě poukázek Asistence. V roce 2009 bylo vydáno 276 kusů poukázek Asistence, v nominální hodnotě 50,-Kč. V roce 2010 bylo vydáno 20 ks poukázek, v nominální hodnotě 50,-Kč za poukázku.¹⁰

¹⁰ Vyhodnocení kontrolní činnosti odboru sociálního a zdravotního za roky 2008 až 2011, Rokycany